

Verslag concept

Commissie Mobiliteit & Bereikbaarheid

Datum commissievergadering	:	16 september 2019
Commissievoorzitter	:	mw. C. Larson
Commissiegriffier	:	mw. S. Neeskens
Telefoonnummer/e-mail	:	06-257 62 257 / neeskenss@noord-holland.nl

Aanwezig:

Commissievoorzitter:		: mw. C. Larson
Commissiegriffier:		: mw. S. Neeskens
Leden van de commissie:	CDA	: mw. C. Kuiper-Kuijpers, mw. W. Koning-Hoeve
	ChristenUnie-SGP	: M.C.A. Klein
	D66	: E. Kanik en M. Steeman
	FvD	: D. van den Berg, J. Dessing
	GroenLinks	: mw. N. van der Waart en J. Gringhuis
	PvdA	: mw. Doevendans, mw. Abdi
	PvdD	: J. Hollebeek, Ines Kostic
	PVV	: M. Deen
	SP	: mw. R. Alberts, mw. M.F. van Oorsouw (duolid)
	VVD	: Mw. M. van Meerten-Kok, mw. G. van Geffen en K.J. Terwal

Gedeputeerden: mw. Z. Pels (GL) en A. Tekin (PvdA)

Notulist: mw. I.L. Vos (Moneypenny BV)

Afwezig:

mw. I. Vos (DENK), R. Baljeu (Fractie Baljeu), W. Hoogervorst (SP),
mw. E. Kaper (CU) en 50PLUS/PvdO

Agenda

1. Opening en mededelingen
- 1a. Notitie werkwijze Statencommissies 2019-2023
2. Inloophalfuur
3. Vaststelling agenda, verslag M&F 11 februari 2019, strategische agenda, moties en toezeggingenlijst en C-agenda
4. A-agenda Mobiliteit
- 4a. Voordracht Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur (PMI) 2019, 2^e actualisatie

Pagina 2

- 5. A-agenda Circulaire Economie
- 5a. Voordracht uitbreiding fondsvermogen, voorstel tot scopewijziging, Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland (PDENH)
- 6. Rondvraag gedeputeerde Pels (Portefeuille Circulaire Economie, NZKG & Zeehavens)
- 40 7. B-Agenda Luchtvaart
- 7a. Agenderingsverzoek SP inzake brief verzoek tot handhaving vergunning traumahelikopter VUmc van de C- naar de B-agenda
- 8. Rondvraag gedeputeerde Tekin (Portefeuille Mobiliteit, Luchtvaart & Schiphol)
- 9. Sluiting
- 45

1. Opening en mededelingen

De **voorzitter** opent de commissievergadering om circa 18.45 uur en verwelkomt alle aanwezigen bij de allereerste vergadering van de commissie Mobiliteit & Bereikbaarheid.

50 *Mededelingen:*

- Een bericht van verhindering is ontvangen de heer Baljeu (Fractie Baljeu), mevrouw Vos (DENK), de heer Hoogervorst (SP) en mevrouw Kaper (CU)
- Er zijn aanmeldingen voor de rondvraag van de gedeputeerden Pels en Tekin.
- Voor het insprekhalffuur meldden zich de heer Lammers betreffende geluidsoverlast
55 Hilversumseweg en de heer Weel over geluidsoverlast Leeghwaterbrug. Bij agendapunt 7a zal worden ingesproken door mevrouw Van Veen.

1a. Notitie Werkwijze Statencommissies 2019–2023

60 Deze notitie bevat een aantal regels die in de loop der jaren tot stand zijn gebracht om de vergaderingen efficiënter en effectiever te laten lopen. Te denken valt aan procedures ten aanzien van het agenderen van onderwerpen of het verplaatsen van onderwerpen van de C- naar de B-agenda.

De agendacommissie stelde zich als doel dat er meer wordt gedebatteerd in de commissies. Hierbij de oproep om meer met elkaar in gesprek en debat te gaan. Regelmatig zal met elkaar worden
65 geëvalueerd hoe de vergaderingen verlopen.

De heer **Steeman** (D66) meldt dat zijn fractie werkt aan het laten bespreken van de rol van de fractiemedewerkers. D66 komt daar later nog op terug. De griffie ontving hierover een e-mail.

70 Mevrouw **Van Meerten** (VVD) veronderstelde dat de notitie een discussiestuk zou zijn. De VVD heeft een vraag met betrekking tot het onderdeel rondvraag. De rondvraag is een belangrijk politiek instrument voor Statenleden. Buiten de agenda om kunnen actualiteitsvragen worden gesteld. Het is dan ook jammer dat die vragen uiterlijk woensdag voor de commissievergadering moeten zijn ingediend. Het voorstel van de VVD is om het tijdstip van indienen naar vrijdagmiddag 12 uur te
75 verschuiven.

Mevrouw **Alberts** (SP) is het helemaal eens met het voorstel van de VVD. Een rondvraag kan een actualiteit zijn.

80 De **voorzitter** zegt dat de werkwijze moeten worden gezien als een leidraad. Mocht de noodzaak zich voordoen om vragen op een later moment in te dienen, dan moet dat kunnen met toestemming van de commissie.

Mevrouw **Van Meerten** (VVD) gaat ervan uit dat een rondvraag vrij eenvoudig beantwoordbaar moet
85 zijn door de gedeputeerde. Het moet niet, net als bij een technische vraag, tot in de details gaan.

Namens de commissiegriffier verwijst de **voorzitter** naar artikel 72b van het Reglement van Orde. Bij voorkeur wordt een rondvraag drie werkdagen voorafgaand aan een vergadering ingediend. Het is geen verplichting. Er kan de termijn worden afgeweken. De kans dat een uitgebreid, gedegen
90 antwoord volgt, neemt dan wat af.

De commissie Mobiliteit en Bereikbaarheid neemt de notitie Werkwijze Statencommissie 2019–2023 voor kennisgeving aan.

95 **2. Inloophalfuur**

De heer E. **Lammers** (penningmeester BPV Westerheide in Laren) uit Laren spreekt in namens twee buurtpreventieverenigingen waarvan de leden aan beide zijden van de Hilversumseweg in Laren wonen.

100 In 2004 ging de provincie over tot een verbreding van de Hilversumseweg en wuifde alle bezwaren van omwonenden weg. De Hilversumseweg is verworpen tot een racebaan en de overheid accepteert dat er massaal te hard gereden wordt. Er is overlast van geluid en stank en sprake van verkeersonveilige situaties voor onder meer scholieren. Door hogere snelheden worden milieunormen overschreden. Op hun brief van 7 maart 2019 hebben de omwonenden op 24 juli 2019 een antwoord van de provincie gekregen. Ten aanzien van snelheidscontroles wordt 105 meteen een voorbehoud gemaakt. De provincie is niet bevoegd tot het handhaven van de verkeerssnelheid.

De omwonenden willen dat er nu snel een einde komt aan de herrie en het te hard rijden. Dit kan worden bereikt door permanente snelheidscontrole door camera's langs het gehele wegvak, optisch vernauwen van het wegvak door bomen in de middenberm en hagen langs de weg en een veiligere 110 situatie voor fietsers en voetgangers.

Hopelijk komt het dankzij de nieuw verkozen Statenleden niet zo ver dat de rechtmatigheid van de omgevingsvergunning uit 2014 ter discussie moet worden gesteld.

115 Mevrouw **Kuiper** (CDA) is benieuwd naar de inhoud van de brief van de provincie. Klopt het dat de briefschrijvers niet content zijn met het antwoord van de provincie?

De heer **Lammers** vertelt dat het moeilijk zaken doen was met het vorige college van Gedeputeerde Staten. De BPV hoopt dat er nu iets is veranderd. De brief tempert het enthousiasme. De provincie is niet bevoegd tot handhaven. Het gaat hier wel over een monster dat de provincie zelf geschapen heeft. Het zou fijn zijn als de provincie 'het monster' dan ook zelf temt.

120 Mevrouw **Van Meerten** (VVD) vraagt of het handhavingsprobleem is aangekaart bij de gemeente. De heer **Lammers** antwoordt dat de gemeente het probleem in eerste instantie wegwuifde. De huidige wethouder is zeer aanspreekbaar op dit onderwerp en doet echt zijn best. Laren kan niet veel voor elkaar krijgen. Het komt aan op de onderkenning van de noodzaak om iets te doen. Er 125 moet samenwerking zijn met de provincie en justitie om te handhaven.

Mevrouw **Van der Waart** (GL) miste de beantwoording de brief.

De heer **Lammers** benadrukt dat het geen beantwoording is. Het is een tussenbericht.

130 Mevrouw **Van der Waart** is benieuwd of het probleem wordt onderkend door de provincie. Wie voerde de snelheidsmetingen uit?

De heer **Lammers** weet dat de provincie in 2016 op 4 meetpunten onderzoek heeft gedaan. De gemeente deed onderzoek met 1 meetpunt. De provincie zou dus op de hoogte moeten zijn van de schokkende resultaten van de metingen.

135 De heer **Steeman** (D66) vraagt over het gevraagde handhaven en herindelen van wegvak of dat of/of of een en/en is.

De heer **Lammers** legt uit dat het destijds 5 miljoen euro en circa 30 bomen kostte om de weg te verbreden. Dit was zonde van het geld, omdat er een flessenhals in het tracé is. Het zou zonde om voor miljoenen euro's opnieuw een reconstructie te doen. Het is verstandiger om te handhaven. Dat 140 werkt uitstekend als dat systematisch gebeurt. Het huidige wegvak is zo ruim dat men als vanzelf het gaspedaal in trapt. De motoren en de auto's in de hogere prijsklasse gaan echt voor snelheid.

De heer **Dessing** (FvD) is niet op hoogte van de plaatselijke situatie. Hij begrijpt dat er een probleem is door afremmend en optrekkend verkeer. Is 'een groene golf' een oplossing?

145 De heer **Lammers** zegt dat er een vorm van 'groene golf', om de doorstroming te bevorderen. De realiteit is dat men zich niet stoort aan een groene golf. Kennelijk vindt men het leuk om het gaspedaal in te trappen.

150 Mevrouw **Doevendans** (PvdA) werd getriggerd door de opmerking dat vooral de auto's in het duurder segment hard rijden. Handhaving op snelheid zou een oplossing kunnen zijn, maar voor mensen met een grote beurs is een boete geen reden om minder snel te rijden. Daarover kan de heer **Lammers** niet oordelen.

155 De heer **Klein** (CU) heeft een vraag aan gedeputeerde Tekin. De bovengrondse oversteek bij La Place wordt aangepakt. Wordt daar gekeken naar maatregelen om de snelheid van het verkeer terug te brengen? Dan kunnen 2 vliegen in 1 klap worden geslagen.

Gedeputeerde **Tekin** vraagt de commissie om toestemming om de vragen nu te mogen antwoorden. De commissie gaat daarmee akkoord.

160 Gedeputeerde **Tekin** zegt over het tussenbericht dat daarin staat dat door de provincie breder wordt gekeken, dus ook naar La Place en niet alleen het wegdeel waarover de heer Lammers insprekt. De provincie is in gesprek met de gemeente Laren en Hilversum en de politie naar mogelijkheden. Op 23 september staat een vervolgspraak. Het heeft bestuurlijke en ambtelijke aandacht. De
165 gedeputeerde verzoekt om hem tijd te gunnen om de zaak verder te brengen. Er zit een uitdaging. Dat is duidelijk. De gedeputeerde zegt toe dat hij op de kwestie terugkomt zodra daarover meer bekend is.

170 Mevrouw **Van Meerten** (VVD) is verbaasd dat nu vertraging in het project van de oversteek is ontstaan, vanwege een bestemmingsplanprocedure aanvraag. Deelt de gedeputeerde die verbazing met de VVD? Kan de gedeputeerde dit punt meenemen naar het overleg van 23 september 2019.

Gedeputeerde **Tekin** neemt het punt mee naar het overleg van 23 september.

175 De **voorzitter** bedankt de heer Lammers voor zijn inspraak en geeft het woord aan de volgende spreker, de heer Weel.

180 De heer **Weel** spreekt mede namens drie andere aanwonenden van de Leeghwaterbrug. Hij stuurde voorafgaand aan de vergadering situatiefoto's op, waarvan de commissieleden kennis hebben kunnen nemen.

Op dit moment wordt gewerkt aan de vervanging van de Leeghwaterbrug. Voor de omwonenden is het een rampscenario. Lag er eerst een vlakke brug, nu is er een bolling in de brug. De hele nacht gaat er zwaar vrachtverkeer over de brug. Het woon- en slaapcomfort wordt daardoor flink aangetast. Er is contact opgenomen met de heer Winkelaar van de provincie en de firma Spie. Zij
185 adviseerden om de overlast hier in de commissie te melden.

De heer **Steeman** (D66) vraagt of overlast wordt ondervonden door de tijdelijke of de uiteindelijke situatie. De heer **Weel** antwoordt dat er in beide situaties overlast zal zijn. Het gaat om geluid en trillingen. De heer Weel nodigt iedereen uit om ter plekke te komen kijken.

190

De heer **Klein** (CU) is benieuwd of meer geluidsoverlast en trillingen worden ondervonden dan voorheen. De heer **Weel** antwoordt bevestigend. Hij is nog niet in overleg over planschade. Omwonenden vroegen om een geluidswal. Eerst werd gesteld dat dit niet helpt. Later kost het te veel. Verderop ligt wel een geluidswal en daar woont niemand. Vorige week bezocht de heer Erik Winkelaar van de provincie de woning van de heer Weel. Hij heeft begrip voor het probleem, maar adviseert om het af te wachten. Straks is alles klaar, pakt de aannemer zijn boeltje op en dan zitten de bewoners met een probleem.

200

Mevrouw **Kuiper** (CDA) vraagt of de bewoners er geen vertrouwen in hebben dat als het project klaar is het probleem is opgelost. De heer **Weel** antwoordt dat de bewoners dat vertrouwen niet hebben, vanaf de eerste dag al niet. Er lag een vlak brugdek. Toen was er geen overlast. Nu heeft het brugdek een bolling. Als daar zwaar verkeer overheen dendert dan brengt dat geluid met zich mee. Het brugdek dat nu wordt aangepakt, aan de kant van de stad daar zit ook een bolling in. De afstand tussen de brug en de woning is circa 22 meter.

205

De heer **Van den Berg** (FvD) vraagt of de oplossing in de optiek van de omwonenden zou kunnen zijn dat de nieuwe brug vlak wordt gemaakt, zodat er geen bolling meer is. De heer **Weel** antwoordt bevestigend. Had men destijds geluisterd naar bewoners, dan was er nu geen probleem.

210

Mevrouw **Van der Waart** (GL) is benieuwd hoe hard het verkeer over de brug rijdt. De heer **Weel** licht toe dat de maximum snelheid 80 km/u is. Nu mag maximaal 50 km/u worden gereden vanwege de werkzaamheden. In de avond en nacht zijn snelheden van 120 tot 130 km/u heel normaal. Een gevaarlijke situatie dus.

215

De heer **Hollebeek** (PvdD) vraagt de gedeputeerde of bewust gekozen is voor een bollend wegdek. Valt dat te achterhalen?

Gedeputeerde **Tekin** weet niet waarom voor een bolling is gegaan.

220

Bij de woning van de heer Weel zijn metingen gedaan. De laatste tussentijdse meting gaf aan dat het geluidsniveau omlaag is gegaan. Met de heer Weel is een duidelijke afspraak gemaakt dat als de brug is opgeleverd er een eindmeting plaatsvindt. De gedeputeerde is enigszins in verwarring waarom de heer Weel op dit moment komt inspreken. Overigens is dat zijn goed recht. Uit het dossier maakt de gedeputeerde op dat de aannemer en de provincie er serieus werk van maken om in goed overleg met de omwonenden tot een oplossing te komen. De gedeputeerde gaat uit van de metingen die door een geluidskundige worden gedaan. De omwonenden staat het uiteraard vrij om hun eigen expert in te huren. Als er andere zaken spelen dan moet dat met elkaar worden besproken. De provincie loopt daar niet voor weg. Er is aandacht voor deze zaak. Het is dus niet zo dat de provincie en aannemer geen aandacht voor de zaak hebben. De kwestie kan nu nog niet worden afgerond, omdat de brug nog niet klaar is.

230

De heer **Weel** benadrukt dat één brugdeel wel klaar is. Dat deel geeft nu al problemen. Gedeputeerde **Tekin** weet dat het lastig is, maar toch vraagt hij de omwonenden om geduld te hebben en te wachten tot het hele project is afgerond. Dan wordt een eindmeting gehouden. Tussentijds blijven partijen in gesprek.

235

De **voorzitter** bedankt de heer Weel voor zijn komst en inspraak.

3. Vaststelling agenda, verslag van 2019, lange termijn agenda, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda

- 240
- De agenda wordt vastgesteld
 - Het verslag van 11 februari 2019 van de toenmalige commissie Mobiliteit & Financiën wordt ongewijzigd vastgesteld.
 - De moties en toezeggingenlijst wordt vastgesteld.
 - De strategische agenda wordt vastgesteld.
- 245
- De C-agenda is ongekend lang. Er staat veel op. Vanaf februari tot nu zijn alle stukken verzameld en op de C-agenda geplaatst. De verwachting is dat de C-agenda bij de volgende commissievergadering aanzienlijk korter zal zijn.

Mevrouw **Alberts** (SP) heeft een opmerking over stuk 10.6 (beantwoording GS op het zwartboek van de SP over de buslijnen in de Kop van Noord-Holland. De SP komt met een

250 actualisatie, zodat opnieuw naar het concessiegebied Noord-Holland Noord kan worden gekeken. De tweede opmerking betreft stuk 10.20 (De brief over het PvE Gooi en Vechtstreek). De SP is ontzet. Daar staat dat het Programma van Eisen, vanwege de verkiezingen, min of meer 'tussen de bedrijven door' is vastgesteld. De SP wil zien wat er van de Nota van Uitgangspunten in het Programma van Eisen terecht is gekomen. Dat wordt nu

255 overgeslagen. De SP neemt dit het vorige college kwalijk.

4. A-agenda Circulaire Economie

4a. Voordracht Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur (PMI) 2019, 2^e actualisatie

Eerder deze avond was er een korte ambtelijke toelichting. Normaliter wordt geen inhoudelijke

260 toelichting gegeven vlak voor een commissievergadering. Vanwege het zomerreces lukte dat niet anders. Het is gebruikelijk dat er wat meer tijd tussen zit.

Mevrouw **Kuiper** (CDA) heeft een vraag over de bereikbaarheid van Den Helder. Voor de korte termijn maatregelen wordt een financieringsvoorstel voorbereid. Voor de maatregelen wordt een krediet van

265 1,47 miljoen euro aangevraagd. Klopt het dat dit bedrag niet in het PMI is opgenomen en dat voornoemde kredietaanvraag nog komt? Voor de lange termijn bereikbaarheid is een rapport uitgebracht. Daarbij wordt aangegeven dat de vervolgstappen worden overgelaten aan de nieuwe coalitie. Kan een tipje van de sluier worden opgelicht?

Voor de vervanging en opwaardering van de brug in Ouderkerk wordt een kredietverhoging van 2,5

270 miljoen euro gevraagd. De start van het werk is uitgesteld, omdat er geen alternatief is voor het verkeer op de Amsteldijk Noord. Hoelang duurt de opschorting? Wat zijn de financiële en verkeerstechnische gevolgen? Hoe wordt hierover gecommuniceerd met de omgeving?

Mevrouw **Alberts** (SP) constateert dat het moeilijk wordt om nieuwe wegen aan te leggen. Hoe gaat

275 het nieuwe college met projecten als A8/A9 en de weg door de Bollenstreek om? Een uitspraak van de Raad van State zette een streep door het project A9/afslag Heiloo. Wat de SP betreft gaan drie voornoemde projecten niet door zoals gepland.

De SP vraagt al zo lang om dubbelspoor naar Den Helder. Laat de gedeputeerde hierover in overleg gaan met ProRail. Er moet niet in wegen, maar in spoor worden gedacht. In Den Helder zijn

280 ontwikkelingen gaande die met de Duurzaamheidsagenda te maken hebben. Bij die ontwikkelingen is een ander slag mensen betrokken. Die mensen reizen bij voorkeur per trein.

Het is altijd jammer om te zien dat kredietverhogingen plaatsvinden. Dachten die aannemers destijds na inschrijving voor het laagste bedrag dat zij na de gunning wel konden gaan mekkeren dat ze het niet kunnen betalen? Aannemers lijken er misbruik van te maken. De provincie moet dan

285 financieel bij passen. Een project zou niet automatisch aan de laagste inschrijver moeten worden gegund.

Bij interruptie vraagt mevrouw **Van Meerten** (VVD) of het niet beter is om te kijken naar wat wel mogelijk is, voordat er een streep door een project wordt gezet. De VVD verwacht dat er voor de
290 A8/A9 ook nog andere mogelijkheden zijn. Het is goed die eerst te onderzoeken.

Mevrouw **Alberts** (SP) antwoordt dat door die manier van denken uiteindelijk het Programma Aanpak Stikstof (PAS) kwam. De Raad van State gaf aan waarom de afslag niet kan. Het gaat toch te ver als
295 een college van Heiloo dat met voeten wil treden?

Mevrouw Van Meerten vindt het gebruik van woorden als 'gesjoemel' en 'misbruik door aannemers' door mevrouw Alberts te ver gaan. Een Statenlid moet voorzichtig zijn met het doen van dergelijke uitspraken.

300 Mevrouw **Alberts** (SP) is de redelijkheid zelve, maar er komt een moment dat de fluwelen handschoenen uitgaan.

De heer **Steeleman** (D66) constateert dat het PMI vooral een financieel stuk is. In deze tweede actualisatie zit een haak naar nieuw beleid en een eerste doorvertaling van het coalitieakkoord. D66
305 is daar blij mee. Het is goed om te zien hoe wordt omgegaan met de verhoogde inzet op fietsmobiliteit. D66 hoopt dat snel tot uitvoering kan worden gekomen. Het is goed om te vernemen dat er een onderdoorgang komt voor fietsers bij de Cruquiusbrug.
Het stuk lijkt inmiddels al deels achterhaald door de jurisprudentie omtrent de PAS. De aansluiting A9 kan wat D66 de prullenbak in. Die uitspraken gaan ook gevolgen hebben voor nieuwe en
310 onderhoudsprojecten. Wat is de inschatting van de feitelijke en financiële gevolgen van de PAS uitspraken op het PMI en PMO? In hoeverre vraagt dat om een aanpassing van deze actualisatie? Hoe wordt omgegaan met risicopreventie vooraf? Hoe worden projecten beheersbaar gehouden?

Mevrouw **Van der Waart** (GL) had als nieuw Statenlid moeite met het beoordelen van de inhoud van het PMI. De technische briefing heeft zeker verheldering gegeven.
315

De provincie gaat gebiedsgericht werken. Waar is de samenhang met de bereikbaarheidsopgave? Den Helder komt meerdere keren terug in de projectenlijst. Ook daar zoekt mevrouw Van der Waart de samenhang. Zij ziet oplossingen in dubbelspoor. Op enig moment moet gebiedsgericht worden gekeken naar een betere bereikbaarheid. Het is goed om Den Helder maar ook andere gebieden in
320 samenhang te beschouwen. GL verwacht dan ook veel van de gebiedsgerichte benadering. Deze benadering laat zich vertalen in programma's en projecten in samenwerking, die uiteindelijk vertaald worden in de PMI-/PMO-cyclus. Afspraken uit het coalitieakkoord zijn nog niet alle verwerkt. Is dat pas helder in 2020, of valt nog een tussentijdse actualisatie te verwachten?

Dat geldt ook voor de effecten die het besluit van de PAS heeft. De afslag bij Heiloo kan vooralsnog
325 niet doorgaan. Wordt dit in de volgende versie van het PMI verwerkt? Wat betekent dit besluit voor de fietsverbinding?

Mevrouw Van der Waart ziet verschuivingen tussen PMI en PMO, uitbreiding van de scope, de toevoeging van fietsprojecten. GL is heel blij met die focus op fietsknelpunten. Verder zijn er afwaarderingen en tegenvallers. Dit lijkt allemaal legitiem en zelfs onvermijdelijk.

330 Bij het project N244 heeft een tariefsverhoging plaatsgevonden. Betreft dit een reguliere indexering? Een bedrag van 3 miljoen euro wordt afgeraamd bij het project N244. Het kasritme hield al rekening met 2,4 miljoen euro afroming. Waar blijft dat bedrag van 600.000 euro?

- De heer **Klein** (CU) sluit zich aan bij de suggestie om goed na te denken over het vormgeven aan mobiliteit en waar de focus moet liggen. Het PMI is daarvoor niet het juiste instrument. Voor onvermijdelijke projecten moet nu uiteindelijk 12,8 en 14,8 miljoen krediet worden gegeven. Hoe kan het dat zulke grote bedragen extra nodig zijn voor projecten die al in gang zijn gezet, terwijl er geen principiële keuze over is gemaakt. Het project Cruquius brug gaat van 4,4 naar 9,8 miljoen euro. Dat is meer dan een verdubbeling. Als reden wordt de machinerichtlijn genoemd.
- De heer Klein heeft geen enkel gevoel bij wat 5 miljoen euro extra wel of niet is. De provincie geeft ieder jaar 200 miljoen euro uit aan infrastructuur. Er zou veel meer zicht moeten zijn op wat de permanente lasten zijn van projecten en meer moeten worden gestuurd op de kapitaallasten in plaats van op individuele kredieten.
- Het college investeert enthousiast in spoorverbindingen. Het verbaast de heer Klein dat het PMI daarvoor nog niet het juiste instrument is om daarop te sturen, want er staan geen spoorprojecten in het PMI. Worden spoorprojecten opgenomen in het PMI, zoals de spoorverdubbeling Den Helder. De CU is daarvan een groot voorstander.
- Dit is een tussenbesluit. In het overzicht van het PMI zijn toch nieuwe projecten en verschuivingen aan de orde. Beslissen Provinciale Staten met het vaststellen van het PMI ook over het naar een volgende fase brengen van projecten?
- Project 20 HOV Haarlemmermeer: Gemeente Haarlemmermeer heeft gevraagd of de provincie de kunstwerken in beheer en onderhoud wil nemen? Op welke gronden wordt dit verzoek gedaan? Is het kansrijk? Is er beleid voor de overname van projecten van gemeenten?
- Mevrouw **Abdi** (PvdA) heeft een vraag over de vertraging van de Leeghwaterbrug. In hoeverre kunnen kosten worden geclaimd door de opdrachtnemer bij de provincie? De provincie heeft de opdrachtnemer ondersteund om de bouw weer op gang te laten komen. In hoeverre is het gebruikelijk dat de provincie daarbij opdraait voor extra kosten?
- Gedacht wordt aan een manier van werken waarbij het PMI en PMO meer kunnen samenlopen. Provinciale Staten kunnen dan inhoudelijk meer meedenken. De PvdA is daar blij mee. Nu blijkt dat Provinciale Staten pas aan zet zijn in Fase C. Is het mogelijk om Provinciale Staten in een eerder stadium mee te nemen?
- Mevrouw **Van Meerten** (VVD) spreekt van een helder stuk. Daarnaast was er goede uitleg voorafgaand aan deze commissievergadering.
- De zorg van de VVD is het grote verschil tussen begrootte en daadwerkelijke kosten. Het gaat daarbij soms om ettelijke miljoenen euro's. Hoe valt dit verschil te verklaren? Hoe verloopt het aanbestedingsproces van Provincie Noord-Holland? Wordt gegund op basis van laagste prijs, of wordt ook geselecteerd op prijs en kwaliteit?
- De VVD volgt de ontwikkelingen rond de Leeghwaterbrug op de voet en stelde eerder vragen. Het is vervelend dat de beantwoording erg lang op zich lieten wachten. Provinciale Staten zouden ook eerder dan de pers geïnformeerd moeten worden. Wat is de garantie dat de ingebruikname van de brug in maart 2020 plaatsvindt? Hoe worden risico's beheerst? Is rekening gehouden met de vorstperiode? Opdrachtnemer gaat de extra kosten door de vertraging bij de provincie claimen. Dat is toch de omgekeerde wereld? Het evalueren van het proces is een goed idee, ook in verband met toekomstige projecten. Hoe kunnen Provinciale Staten beter zicht krijgen op miljoenen euro's die worden bij geraamd?
- De VVD pleitte altijd om de aanvullende werkzaamheden aan de N244 achter elkaar te plannen, dus eerst de brug en dan de werkzaamheden aan de N244. Dat wordt nu gelijktijdig en dat is begrijpelijk. Wat de VVD betreft is het goed dat het werk in de herfstvakantie wordt uitgevoerd. Stel

dat door onvoorziene omstandigheden het werk in de herfstvakantie niet door kan gaan, is er dan een plan B?

385 De heer **Hollebeek** (PvdD) constateert dat het meeste is gezegd. Opvallend is dat in het overzicht van projecten geen kolom is opgenomen, waaruit af te leiden valt hoeveel geld met een project gemoeid is. Dan valt eenvoudig te achterhalen waar eventuele kredietwijzigingen zich voordeden. Het verbaast spreker dat er in de voordracht sprake is van het gegeven dat kredietaanvragen onvermijdelijk worden geacht, met name omdat het aanvullingen zijn op projecten die reeds in uitvoering zijn. Dit is de heer Hollebeek niet duidelijk. Hoe zo onvermijdelijk?

390 Het lijkt nu of van studiefase automatisch wordt doorgeschakeld en dat er als vanzelfsprekend financiële middelen vrijkomen. Een aanvullende sessie, zoals door de voorzitter voorgesteld lijkt de PvdD dan ook zinvol.

Uit extra investeringen komt doorgaans ook extra onderhoud voort, dus een verhoging van de kosten. In de besluitvorming lijkt dit niet te worden meegenomen. Klopt dit?

395 De PvdD zou graag zien dat fietsinfrastructuur voortaan als een aparte categorie behandeld wordt in dergelijke documenten. Tot op heden wordt fietsinfrastructuur aan N-wegen gekoppeld. De PvdD mist ook de spoorprojecten.

Over het project HOV West Tangent Haarlemmermeer vraagt de PvdD zich af waarom er tussen station Amsterdam Sloterdijk en Schiphol Plaza een bus rijdt. Daar rijdt zeer frequent een trein. Is er elders in de provincie geen hogere significantie voor HOV? Hebben projecten, die door het PAS geraakt worden, invloed op het PMI en daarmee de begroting?

400 Vanuit Den Helder komt steeds vaker het signaal dat men op zoek is naar bredere infrastructuur. Men vindt dat bereikbaarheidsoplossingen niet alleen moeten worden gezocht in asfalt. Voor het autoverkeer naar Texel werden goede oplossingen aangedragen. Mensen die kort verblijven op Texel, zouden bijvoorbeeld hun auto buiten Den Helder kunnen parkeren.

De heer **Deen** (PVV) vindt het aantrekkelijk om in te gaan op de vele projecten in het PMI, maar hij beperkt zich tot de vraag in de voordracht. De PVV was in het verleden kritisch op infraprojecten, zoals HOV 't Gooi, Westfrisiaweg, Duinpolderweg etc. Deze projecten komen niet voor in het voorliggende besluit. Dus daar zal de fractie het verder niet over hebben. De PVV heeft geen bezwaar tegen de voorliggende wijzigingen. De fractie kan instemmen met de voordracht.

410 Bij aanbestedingen gaat het niet altijd goed. De PVV sluit zich aan bij de vraag van de CU en VVD. Ook de PVV stelde hierover in het verleden vele vragen. Het beantwoorden van vragen mag niet leiden tot vertraging van projecten.

415 De heer **Dessing** (FvD) zegt dat FvD kan instemmen met de voordracht. De fractie ziet de onvermijdelijkheid van deze investeringen. Voor nieuwe Statenleden is het PMI nog lastige materie. Met de heer Klein is de heer Dessing het eens dat er sprake is van behoorlijke budgetverhogingen. Welke invloed heeft het PAS? Wat is het totaalbedrag als het PAS van invloed is op deze projecten?

420 Gedeputeerde **Tekin** gaf al eerder aan dat hij samen met de commissie wil kijken hoe in de toekomst met het PMI en PMO wordt omgegaan. Bij voorkeur leidt het tot één stuk, waarbij de Investeringsstrategie 2014 een rol gaat spelen. De gedeputeerde hoopt dat het lukt om het gezamenlijke traject volgend jaar te hebben afgerond. Zoals mevrouw Abdi terecht opmerkte zijn Provinciale Staten bij sommige fases niet betrokken. De vraag hoe dit anders kan worden aangevlogen en andere vragen worden meegenomen in die discussie. Een voorbeeld is het project Duinpolderweg: in Provincie Zuid-Holland namen Provinciale Staten daarover een besluit en in Provincie Noord-Holland namen Gedeputeerde Staten het besluit. Hierin zie we een andere

- 430 verhouding tot elkaar. Die verhouding is niet goed als de ene provincie door Provinciale Staten een besluit laat nemen over een provinciale weg en de andere provincie door Gedeputeerde Staten. Het gaat over draagvlak en over een andere discussie.
- De gedeputeerde vraagt hem wat tijd te gunnen om de cyclus, die hoort bij Mobiliteit, rond te maken. De gedeputeerde stelt voor om de gestelde technische vragen schriftelijk af te doen. Beantwoording komt ruim voor de Statenvergadering van 30 september 2019.
- 435 Door het CDA werd terecht opgemerkt dat met deze tweede actualisatie, voor wat in het coalitieakkoord staat, tijd werd gekocht, met name voor wat betreft de bereikbaarheid van Den Helder. Het is nog te prematuur om nu meer te kunnen vertellen over Den Helder. Binnenkort volgt nadere informatie over de werkprogramma's van de gedeputeerden naar aanleiding van het coalitieprogramma. In die cyclus wil de gedeputeerde de projecten van Den Helder meenemen. De
- 440 gedeputeerde zegt toe dat als het probleem in Den Helder nijpend wordt en het te lang gaat duren dan gaat de gedeputeerde Provinciale Staten mogelijk lastig vallen met een derde actualisatie. Dat heeft niet zijn voorkeur, maar dan is duidelijk hoe de gedeputeerde, bestuurlijk gezien, staat tegenover het verhaal van 1,47 miljoen euro en hoeveel waarde de gedeputeerde daaraan hecht. Dit wordt ook teruggekoppeld richting Den Helder.
- 445 In het bedrag van 7,5 miljoen euro voor Ouderkerk zijn de nieuwe uitdagingen nog niet meegenomen. De gedeputeerde geeft een winstwaarschuwing mee. Als niet snel tot een vergelijk kan worden gekomen met de omgeving dan kan dat de nodige financiële gevolgen hebben. Het werk blijft langer op de plank liggen en er moeten bijzondere ingrepen worden gedaan voor omleidingsroutes. De gedeputeerde heeft de stille hoop dat tot een vergelijk kan worden gekomen,
- 450 maar die zekerheid heeft hij niet. Bij Den Helder speelt ook de problematiek van auto's naar Texel. Het bedrag van 1,47 miljoen euro heeft daarmee een relatie.
- Over de A8/A9 en duinpolderweg volgt op een later moment informatie vanuit het college van Gedeputeerde Staten. Over het algemeen kan de gedeputeerde over het PAS zeggen dat het bewegende panelen zijn. Een commissie kijkt er diepgravend naar. Het Kabinet is met een
- 455 tussentijds voorstel gekomen voor de wat kleinere projecten, maar de gedeputeerde kan het veld nog niet overzien, voor wat betreft de gevolgen. De gedeputeerde vraagt om geduld te hebben. In de stukken wordt een winstwaarschuwing gegeven. Dubbelspoor Den Helder is een mooie suggestie. Er zou ook kunnen worden gedacht aan een hogere frequentie, ook al is het enkel spoor. Er wordt gewerkt aan een oplossing.
- 460 Bij interruptie vraagt de heer **Steeman** (D66) over dubbelspoor tussen Alkmaar en Den Helder of er dan nog middelen zijn voor het oplossen van knelpunten in of nabij Den Helder. Hoe verhoudt zich dat?
- 465 Gedeputeerde **Tekin** wil uitgaan van uitdagingen en niet altijd de letterlijke tekst van iets overnemen. Als het op een andere manier kan dan dubbelspoor dan geniet dat de voorkeur. Anders betekent sneller. Er heerst geen taboe op spoormaatregelen. Laat dat duidelijk zijn.
- Door mevrouw Alberts en anderen werden opmerkingen gemaakt over aannemers. Ieder project is uniek. Aan scopewijzigingen is de provincie zelf ook debet. Bij ieder project is er wel iets aan de
- 470 hand dat niet 1 op 1 kan worden vertaald. De provincie moet daar als opdrachtgever wel heel scherp op zijn. Uitgangspunt moet niet 'de laagste aanbieding', maar kwaliteit/prijs zijn. Ook de toekomst blijft het wat de gedeputeerde betreft een kwestie van kwaliteit/prijs. De gedeputeerde ziet wel een behoefte in deze commissie om mee genomen te worden in de omgang met gebiedscontracten en aanbestedingen. Te denken valt aan een technische briefing. Het is verstandig om daar niet al te lang
- 475 mee te wachten.

Bij interruptie vraagt mevrouw **Van Meerten** (VV) of in de technische briefing nader kan worden ingegaan op de vraag waar Gedeputeerde Staten over gaan en waarover Provinciale Staten en of dat voldoende is voor Provinciale Staten om hun controlerende taak uit te oefenen.

480

Gedeputeerde **Tekin** is daar zeker toe bereid

De **voorzitter** merkt op dat dit samen met de griffie zal worden opgepakt.

485

Bij interruptie merkt de heer **Klein** (CU) op dat hij zich vier jaar lang ergerde over de manier waarop wordt omgegaan met OV-concessies. Ook in dat kader zou de betrokkenheid van Provinciale Staten moeten worden meegenomen.

Gedeputeerde **Tekin** constateert dat het verzoek van de heer Klein nu in de notulen staat.

490

Het PMI komt voorlopig niet terug. Het wachten is op de actualisatie in relatie met het coalitie programma. De verwachting is dat dit over enkele maanden het geval zal zijn. Het PMO komt al snel. Op de technische vraag over het afkomen van 6 ton volgt een schriftelijk antwoord.

495

De Machinerichtlijn is een rode draad in de stukken. Rijkswaterstaat heeft de richtlijn vertaald naar 2017 en 2018. Een aantal projecten was toen al in gang gezet. Daarop moest worden geacteerd. De kosten verhoging van de Cruquius brug heeft te maken met een scopewijziging en niet alleen met de machinerichtlijn. Bij veel projecten spelen meerdere zaken dan alleen de Machinerichtlijn.

Op de vraag over het overnemen van kunstwerken volgt een schriftelijk antwoord.

500

Hoe te communiceren over de portefeuille Mobiliteit: bij het project Leeghwaterbrug is gekozen voor een nieuwsbrief. De gedeputeerde gaat met de commissievoorzitter bespreken of dat de geëigende weg is. De gedeputeerde denkt na over het actief onder de aandacht brengen van informatie. Vanuit de provincie wordt bij projecten steeds actiever met de omgeving omgegaan. De organisatie is opgedragen om aan de voorkant heel open en transparant in te zijn als er iets wijzigt aan een project. De omgeving is diffuus. De omgeving betreft naast buurtbewoners ook andere partners,

505

zoals wethouders, gemeenteraden of een VRA. Voor deze manier van communiceren is gekozen bij de Leeghwaterbrug. Binnenkort gaat de gedeputeerde daar samen met de aannemer, de wethouder en ondernemers in gesprek om te bespreken wat hen bezighoudt. Het is vervelend, maar er komt een winterperiode aan. Daar zit het project niet op te wachten, maar de gedeputeerde kan het niet anders maken dan dat het is. Statenleden zijn overigens van harte uitgenodigd bij voornoemd

510

gesprek. De gedeputeerde praat in het openbaar niet over het geschil met de aannemer. Vanuit alle partijen is hard gewerkt aan een realistische planning. Alle aandacht moest naar het hervatten van de werkzaamheden. Wat is robuust en gegarandeerd? De winterperiode is zoveel mogelijk

meegenomen. Als het een zeer strenge winter weet dan weet de gedeputeerde ook niet wat er gaat gebeuren met het project, maar er is wel degelijk rekening gehouden met winterweer. Het

515

uitgangspunt is nog steeds dat een oplevering in maart 2020 haalbaar is.

Over de N244 moest de gedeputeerde ook een moeilijke beslissing nemen met name over de veiligheid. Moeten capriolen worden uitgehaald als het een strenge winter wordt? Hoe moet dat worden afgezet tegen de werkzaamheden aan de Leeghwaterbrug in de herfstperiode. Als

520

minimumeis stelde de gedeputeerde dat heel breed wordt gecommuniceerd. De omgeving moet duidelijk weten dat het werk in de herfstvakantie wordt opgepakt. De aannemer is voornemens 24/7 door te werken om het werk in de herfstvakantie af te krijgen. De gedeputeerde gaat ervan uit dat het ook zo gaat gebeuren.

Op de suggestie van de heer Hollebeek over kolommen et cetera komt de gedeputeerde in een later stadium terug. Aan fiets, spoor en duurzaamheid zal een plek worden gegeven.

- 525 De bus van Amsterdam Sloterdijk naar Schiphol Plaza zit altijd vol. De bus wordt zeer goed gebruikt en gaat niet alleen via de spoorroute, maar ook de wijken in.
De heer Deen riep op om zaken niet te vertragen. Vertraging houdt ook verband met externe factoren zoals het PAS. Daarop heeft de provincie geen invloed.
- 530 Bij interruptie vraagt de heer **Dessing** (FvD) in hoeverre Gedeputeerde Staten met het Rijk in contact zijn over PAS. Er mag niet op elkaar worden gewacht of tot het moment dat het Rijk naar de provincie komt.
- 535 Gedeputeerde **Tekin** vertelt zijn collega gedeputeerde Rommel in de kerndelegatie zit die het gesprek met het Rijk voert. Gedeputeerde Tekin zal vanuit zijn verantwoordelijkheid in het PO MIRT hieraan aandacht besteden. Binnen afzienbare tijd moet perspectief worden verkregen. Het gaat vaak om woningbouw, maar daarbij horen ook bereikbaarheid, mobiliteit, fietsinfrastructuur et cetera. Zodra er meer bekend is zullen de gevolgen financieel in kaart moeten worden gebracht. Als de gedeputeerde onvoldoende middelen heeft kan hij niet door.
- 540 Bij interruptie merkt mevrouw Kuiper op dat de gedeputeerde tijd is gegund. Haar is duidelijk dat de Bereikbaarheid van de Kop hoge prioriteit heeft. Ook voor korte termijn maatregelen is aandacht. Mevrouw Kuiper hoopt dat partijen er inzake de brug bij Ouderkerk aan de Amstel snel met elkaar uitkomen.
- 545 Bij interruptie zegt de heer Klein (CU) naar aanleiding van de schriftelijke vragen over het spoor dat hij het op prijs had gesteld als Provinciale Staten eerder waren geïnformeerd, zodat hij de vragen niet had hoeven te stellen. Het feit dat de heer Klein in de krant moet lezen dat de provincie 2,3 miljoen euro investeert, terwijl er nog nooit over gesproken is, noch dat er ooit eerder een
- 550 spoorinvestering is geweest, dat roept de nodige ergernis op.
- Tweede termijn:*
- 555 De heer **Deen** (PVV) is blij dat de gedeputeerde de besluitvorming over de duinpolderweg ook merkwaardig vond, namelijk door Provinciale Staten in Zuid-Holland en door Gedeputeerde Staten in Noord-Holland. De PVV bevroeg gedeputeerde Post daar destijds tot in den treure over. Zij dacht er namelijk heel anders over. Het komt de discussie straks over het dossier ten goede. De beslissingsbevoegdheid ligt dan weer waar die hoort te liggen.
- 560 Mevrouw **Van Meerten** (VVD) hoopt dat Provinciale Staten de vinger op de goede plek kunnen leggen, als het gaat om de controle en de middelen die de Statenleden daartoe hebben. De VVD zal de vinger aan de pols houden bij projecten als A8/A9. Voortgang moet er blijven. Mevrouw Meertens is blij met de toezegging dat de gedeputeerde met de wethouder van Laren zal spreken over de oversteekplaat in Laren. De kwestie loopt al jaren. Veiligheid staat voorop bij de
- 565 VVD.
- 570 Mevrouw **Abdi** (PvdA) snapt dat er meer tijd nodig is om goed ingewerkt te zijn op dit dossier. De PvdA heeft er alle vertrouwen in dat in dit dossier goede stappen gezet zullen worden. De PvdA denkt graag mee met de gedeputeerde.
- De heer **Steeman** (D66) sluit zich aan bij het uitgesproken vertrouwen richting de gedeputeerde. De commissie gaat interessante sessies tegemoet, waarin open eindjes verder kunnen worden

575 uitgelopen. Iets wat onderbelicht is gebleven en wat in het vervolg aandacht moet krijgen is de positie van de provincie in het maatschappelijk speelveld en de druk die ligt op participatie en vertrouwen in de overheid. Gezien de betrokkenheid van burgers bij eerdere besluitvorming, zijn er nog stappen te zetten om als provincie een betere positie in te nemen in het speelveld.

580 Mevrouw **Van der Waart** (GL) is blij met de toezegging om samen te kijken naar opgaven waar de provincie voor staat en hoe die worden ingericht. Persoonlijk merkt mevrouw Van der Waart dat het lastig is om de controlerende taak als Statenlid uit te voeren. Het is fijn dat Provinciale Staten meer aan de voorkant worden meegenomen. Zij kunnen meer te sturen. Mevrouw Van der Waart stelt voor om het INHI ook in dat traject mee te nemen.

585 De heer **Klein** (CU) bedankt de gedeputeerde voor zijn beantwoording en de bereidheid om met de commissie te denken over een gewijzigde aansturing van projecten.

De **voorzitter** vat samen dat de gedeputeerde heeft toegezegd dat openstaande vragen ruim voor de Statenvergadering van 30 september schriftelijk worden beantwoord. Het voorstel is gedaan om technische briefings te organiseren met betrekking tot gebiedscontracten, aanbestedingen en OV-concessies. Samen met het ambtelijk apparaat, de griffie en de agendacommissie wordt gekeken naar een goede planning. De gedeputeerde heeft aangegeven om te kijken naar de juiste manier van communiceren, waar het gaat om mobiliteit.

595 Gedeputeerde **Tekin** wil nog twee opmerkingen maken. Richting de heer Deen merkt hij op dat hij geen waardeoordeel gaf, maar constateerde dat in Zuid-Holland besluitvorming over de duinpolderweg in Provinciale Staten plaatsvond, anders dan in Noord-Holland. Het was geen waardeoordeel over de juiste route. De gedeputeerde is bereid om bij 'de burens' te gaan kijken hoe zij het doen.

600 Het college van Gedeputeerde Staten schreef een brief over de Bereikbaarheid Zuid Kennemerland, Het was niet de bedoeling om het via de pers naar buiten te laten komen. Het college was verbaasd dat het zo is gebeurd. Vlak na het overleg heeft het nieuws de pers bereikt. Afspraken waren echt anders. Over lekken naar de pers merkt de gedeputeerde op dat het toch nooit bekend zal worden wie het was. De afspraak was dat er tijd zou zijn voor het informeren van de individuele achterbannen. Er zitten namelijk meerdere partijen aan tafel. Inmiddels was er al heel veel in de pers geschreven. De gedeputeerde hoorde een bedrag noemen dat bezijden de waarheid is. De gedeputeerde komt erop terug in de beantwoording van schriftelijke vragen. De gedeputeerde had een heel andere route in gedachte bij het communiceren van de Statenleden over het voorgenomen besluit.

610 De **voorzitter** concludeert dat de voordracht als hamerstuk kan worden doorgeleid naar Provinciale Staten.

5. A-agenda Circulaire Economie

615 5a. Voordracht uitbreiding fondsvermogen, voorstel tot scopewijziging, Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland (PDENH)

Gedeputeerde Pels wordt verwelkomd.

620 De provincie heeft in 2014 het revolverende Participatiefonds Duurzame Economie Noord-Holland B.V. opgericht. Provinciale Staten hebben een fondsvermogen van maximaal 85 miljoen euro beschikbaar gesteld. Op dit moment bedraagt het fondsvermogen 66 miljoen euro. Het fonds

verwacht op korte termijn voor 15 tot 20 miljoen euro aan vervolginvesteringen te doen. Daarnaast verwacht het fonds 16,1 miljoen euro aan nieuwe investeringen te kunnen doen op basis van duurzame initiatieven, waarmee men al in gesprek is, de zogenaamde 'pijplijn'. Gedeputeerde Staten vragen aan Provinciale Staten om de laatste tranche van 19 miljoen euro aan het fonds beschikbaar te stellen. Tevens wordt voorgesteld om de scope van de PDENH zodanig te wijzigen dat investeringen in houtige biomassa worden beperkt als uitwerking van een toezegging aan Provinciale Staten.

Provinciale Staten nemen op 30 september 2019 een besluit over de uitbreiding van het fondsvermogen. Over het voorstel tot scopewijziging wordt input gevraagd. Dat behoort niet tot de voordracht.

Statenlid **Kostic** (PvdD) complimenteert collega-Staten- en commissieleden voor hun bereidheid om kritisch te kijken naar mogelijke investeringen van het Participatiefonds in biomassa. Eenieder is verenigd op één punt: het leefbaar willen houden van deze planeet en daar het schaarse publieke geld zo efficiënt mogelijk in zetten. Ook complimenten voor de open houding van het college om constructief mee te denken.

Het is fijn om te lezen dat initiatieven waarbij houtige biomassa wordt gebruikt, worden uitgesloten van investeringen. Er wordt echter meteen een uitzondering gemaakt voor een testfase ten behoeve van ontwikkeling van andere biomassa projecten. Is die testfase alleen bedoeld om andere vormen van biomassa mogelijk te maken? Betekent het ook dat het college niet kan uitsluiten dat onder andere daarvoor toch nog bomen worden gekapt? Het lijkt de PvdD verstandig om hier als commissie wat langer bij stil te staan. Landelijk is een onderzoek opgezet dat loopt tot 2020. Het is raadzaam om op de uitkomst van dat onderzoek te wachten.

Statenlid Kostic mist in het voorliggende document een kritische kijk op biomassa. De inzet van laagwaardige biomassa (verbranding) gaat concurreren met hoogwaardige biomassa toepassingen, zoals compost. Graag een reflectie daarop van de gedeputeerde. Er hoeft niet te worden ingezet op het allerhoogste, maar ook niet op het allerlaagste. De PvdD stelt voor om voor wat betreft het fonds bio massa voorlopig uit te sluiten. Er kan beter worden ingezet op waterstof zonne-energie en wind.

De heer **Kanik** (D66) meldt dat D66 heel positief is over dit fonds. Het vele gebruik is dus ook positief. D66 stemt in met het vrijgeven van de tranche van 19 miljoen euro, ware het niet dat D66 uit de stukken had begrepen dat de scopewijziging ook onderdeel zou uitmaken van de besluitvorming. D66 is voor het beperken van houtige bio massa, terwijl in specifieke gevallen wel wat ruimte overblijft. D66 stelde technische vragen over de testfase en of deze niet misbruikt kan worden. Over de beantwoording was D66 tevreden. Als de commissie positief tegenover de scopewijziging staat, wanneer wordt daarover besloten? Wat gebeurt er met biomassa projecten die voor de scopewijziging worden aangevraagd?

De heer **Deen** (PVV) verwijst terug naar een jaar geleden toen ook werd gesproken over een uitbreiding van het fondsvermogen. De PVV heeft toen aangegeven dat het verstrekken van financiële middelen aan behoeftige ondernemers geen taak van overheid is, maar van de markt. Dat vindt de PVV nog steeds.

Op pagina 3 van de voordracht wordt geconstateerd dat het aantal bedrijven in de pijplijn van PDENH nog steeds groeit, omdat steeds meer bedrijven het fonds weten te vinden. Dat lijkt de fractie niet zo verwonderlijk. Er staat namelijk een grote pot belastinggeld te wachten van bijna 100 miljoen euro. Dat er animo is dat begrijpt de PVV wel.

De financiële risico's zijn groot. Denk aan het faillissement van zonnepanelen fabrikant Energira. Toen ging het participatiefonds voor maar liefst 3 miljoen euro het schip in. De PVV stemt tegen de voordracht.

670 Over de voorgestelde scopewijziging ten aanzien van het beperken van investeringen in biomassa. Het gaat de PVV niet ver genoeg. De fractie is tegen elke vorm van biomassa. Daarnaast wordt ze niet vrolijk van opgelegde EU-richtlijnen. Naar de mening van de PVV moet het uitstekend werkende netwerk van aardgas behouden blijven. Als gekeken moet worden naar investeringen in alternatieve vormen van energieopwekking dan ligt de focus, wat de PVV betreft, op kernenergie.

675 Bij interruptie vraagt de heer **Gringhuis** (GL) waarmee het gasnet moet worden ingevuld wanneer de gaskraan in Groningen wordt dichtgedraaid.

680 De heer **Deen** (PVV) verwijst naar Duitsland waar een grote pijpleiding vanuit Rusland voor de aanvoer van gas zorgt. De PVV is een groot voorstander van aardgas. Een veel groenere, milieuvriendelijk en schonere vorm van energiewinning bestaat er niet.

685 De heer **Van den Berg** (FvD) voegt toe aan het antwoord van de heer Deen dat aardgas ook vanuit Algerije, Noorwegen en de Verenigde Staten gehaald kan worden. Aardgas is wereldwijd ruim beschikbaar.

Met het Participatiefonds worden, naar de mening van FvD miljoenen euro's verkwist aan failliete bedrijven, zoals Energia. De markt vult het gat van economische business cases zelf wel, zeker met de kunstmatig laag gehouden rentetarieven, zoals die zijn geïnitieerd door de Europese Centrale Bank. De FvD is een common sense partij. De fractie steunt innovatieve, economisch renderende oplossingen, maar economisch onverstandige investeringen met publiek geld is niet in het belang van burgers.

690 De heer Van den Berg en FvD juichen het verbieden van de import van biomassa van harte toe. De beschikbaarheid van biomassa in Nederland is bij lange na niet voldoende. Biomassa heeft een slechte business case: Twee miljoen m3 aan groengas tegenover een verbruik van 37 miljard m3 aan aardgas, landelijk. Waterstof leidt tot grote energieverliezen. Bij het maken van waterstof, of de omzetting naar stroom gaat 40% energie verloren.

700 Bij interruptie merkt statenlid **Kostic** (PvdD) op dat verschillende toepassingen van waterstof mogelijk zijn. De door de heer Van den Berg genoemde is een van de minst effectieve toepassingen.

De heer **Van den Berg** (FvD) blijft bij zijn punt. Er blijft sprake van een groot energieverlies. Waterstof is niet duurzaam.

705 Bij interruptie wijst de heer **Kanik** (D66) erop dat dit fonds juist is bedoeld om oplossingen te vinden voor energieverlies. Daar zijn risico's aan verbonden, maar als geen risico wordt genomen, dan worden er ook geen nieuwe technieken gevonden.

710 De heer **Van den Berg** (FvD) vraagt of de heer Kanik zicht heeft op komende ontwikkelingen waaruit blijkt dat de omzetting van energie naar waterstof ineens veel efficiënter kan plaatsvinden en dat dit participatiefonds daarin iets zou kunnen betekenen.

De heer **Kanik** (D66) heeft dat inzicht niet. Hij ontwikkelt geen energiedragers. De provincie kan wel geld beschikbaar stellen aan bedrijven die dat wel kunnen.

715 De heer **Van den Berg** (FvD) veronderstelt dat wanneer er een business case komt vanuit de markt die zich richt op waterstof dat deze zich zeker zullen ontwikkelen. Daar is dit fonds niet voor nodig. Er mag niet worden gegokt met publiek geld. Perspectieven dat de energieverliezen bij de opwekking van waterstof kleiner worden, zijn er niet.

De FvD juicht het toe dat biomassa er met de scopewijziging uit wordt gehaald. FvD zou
720 Gedeputeerde Staten willen verzoeken om toepassingen van waterstof in het fonds achterwege te laten, vanwege de enorme energieverliezen en de slechte business case.

Mevrouw **Alberts** (SP) zegt dat de SP kan instemmen met het verhogen van het fondsvermogen. Er zijn wel risico's aan verbonden. De SP ontvangt graag een overzicht van de verstrekte fondsbedragen en met welke resultaten trajecten zijn afgerond. Eerder werd gemeld dat het bedrijfsgevoelige informatie betreft. Te denken valt aan een 'publieksvriendelijke' variant.
725 De SP wil geen biomassa, of slechts minimaal.

Bij interruptie vraagt statenlid **Kostic** (PvdD) of de SP bereid is om te zeggen: nu geen investeringen in biomassa doen en het landelijk onderzoek afwachten?
730

Mevrouw **Alberts** (SP) wacht graag op de resultaten van het onderzoek en het is verstandig om een pas op de plaats te maken. Er is veel verzet tegen biomassa centrales, die nu op de rol staan. De PVV wil aardgas uit Rusland halen, of hier de gaskraan nog open laten staan. Daarmee laat de
735 PVV Groningen zakken.

Bij interruptie benadrukt de heer **Deen** (PVV) dat hij pertinent niet heeft gezegd dat de PVV de gaskraan in Groningen open wil houden.

740 Mevrouw **Alberts** (SP) erkent dat zij de heer Deen heeft verward met de voorman van FvD.

De heer **Van den Berg** (FvD) zegt dat het kan kloppen dat de voorman van FvD heeft gezegd dat het oppompen van gas uit de Nederlandse bodem vooral moet blijven doorgaan. Het is belachelijk dat al in 2022 wordt gestopt met de aardgasproductie. Nederland zet zichzelf in de knel met de
745 leveringszekerheid voor mensen die warmte nodig hebben in hun woningen en voor de industrie in Nederland. Er is nog 3 jaar om te bedenken waar het aardgas vandaan kan worden gehaald. FvD stelt voor om te kijken naar Verenigde Staten, Rusland en Algerije. Het gas kan overal vandaan komen.

De heer **Gringhuis** (GL) vertelt dat PDENH voor GL een belangrijk fonds is. Het levert een substantiële bijdrage aan de duurzaamheidsambities van de provincie. GL is erg blij dat er zoveel gebruik van het fonds wordt gemaakt. Het is verstandig om het fonds uit te breiden. GL zal dan ook instemmen met de laatste storting. Stel dat de laatste tranche is opgebruikt, zijn er dan nog mogelijkheden om het fonds te versterken?
750

De scopewijziging ziet GL als een eerste stap in de goede richting. Het is goed dat biomassa centrales, die met provinciaal geld worden gefinancierd, niet langer op hout worden gestookt. Het is voor GL acceptabel dat er ruimte is om in de testfase sloophout te gebruiken.
755

Bij interruptie vraagt statenlid **Kostic** (PvdD) of GL het acceptabel vindt dat hoogwaardige biomassa toepassingen moeten concurreren met laagwaardige biomassa toepassingen, zoals het verbranden van hout? Houtsnippers verbranden concurreert met de hoogwaardige toepassing door het verbranden van compost.
760

Bij interruptie komt de heer **Deen** (PVV) met een punt van orde. Statenlid Kostic heeft een middel gevonden om haar spreektijd te verlengen. Een interruptie betreft een vraag en geen betoog.

765

Bij interruptie wenst de heer **Klein** (CU) een correctie aan te brengen op het betoog van Statenlid Kostic. De uitstoot van CO2 zou minder zijn bij de verbranding van compost. Dat is onjuist. Ook compost komt uiteindelijk in de lucht. Dan komt er nog steeds CO2 vrij.

770

Statenlid Kostic (PvdD) legt uit dat wat de heer Klein benoemt CO2 langdurige cycli betreft. Uiteindelijk duur het lang voordat het in de lucht vrijkomt. Het is een natuurlijk proces en niet vergelijkbaar met snel heel veel hout verbranden.

775

De heer **Gringhuis** (GL) zegt dat GL de scopewijziging binnen fonds heel goed vindt. GL wacht het landelijk onderzoek af dat komen gaat. Op basis van de uitkomst van het onderzoek kan deze commissie bekijken wat nodig is.

780

De heer **Klein** (CU) vertelt dat de CU een groot voorstander is van het participatiefonds. De overheid is vaak essentieel gebleken voor het rendabel maken van innovaties. In het begin bestaat de business case vanuit de markt niet. Juist dan is de overheid nodig. De CU kan instemmen met de uitbreiding van het fonds. Het is een risicovol fonds, maar dat is part of the deal wat de fractie van CU betreft.

785

De fractie is onder de indruk hoe snel Gedeputeerde Staten een voorstel voor een scopewijziging presenteren. Het is goed om extra regels te stellen voor het gebruik van biomassa. De fractie snapt dat wordt voorgesteld om een uitzondering te maken voor de testfase. Waarom wordt categorie A hout voorgesteld en beperkt het zich niet alleen tot het gebruik van resthout? Het is fijn om later nog te spreken over de bredere rol van biomassa in de energievoorzieningen in Noord-Holland.

790

Mevrouw **Van Geffen** (VVD) meldt dat dat VVD het voorstel steunt om de volgende tranche vrij te geven. Het fonds is gestart in een moeilijke tijd. De VVD houdt het wel voor mogelijk dat het plafond snel bereikt zal worden. Het is dus goed om te kijken wat de volgende stap zal zijn en om met de markt naar scenario's te kijken. De VVD wil liever geen rem op het fonds zetten, door de voltallige biomassa ter discussie te stellen, zoals door de PvdD gewenst.

795

Bij interruptie vraagt de heer **Van den Berg** (FvD) welk maximum bedrag voor het fonds de VVD voor ogen heeft.

800

Mevrouw **Van Geffen** (VVD) antwoordt dat het gaat om het maximum dat nu gesteld is, totdat duidelijk is wat de vervolgstappen zijn. De VVD is benieuwd naar de volgende stappen, ook in samenwerking met de markt. De VVD acht een vermarkting mogelijk. De VVD ziet een volledige discussie over biomassa naar aanleiding van dit voorstel niet voor zich, maar het is wel goed om te praten over biomassa. De bijlage bij de voordracht over houtige biomassa volstaat voor dit moment, wat de VVD betreft.

805

Bij interruptie vraagt Statenlid **Kostic** (PvdD) of de VVD met de PvdD van mening is dat eerst alle feiten op tafel moeten liggen, voordat efficiënt in biomassa kan worden geïnvesteerd.

- 810 Mevrouw **Van Geffen** (VVD) zegt dat nooit alle feiten op tafel zullen liggen. Per voorstel zal kritisch bekeken moeten worden of het potentie heeft. De VVD is tevreden met het feit dat er een risicoanalyse aan verbonden is.
Hoelang duurt de voorgestelde testfase? Het is in ieder geval goed om een limiet te stellen aan houtige biomassa. De VVD staat zeer kritisch tegenover houtige biomassa.
- 815 Mevrouw **Doevendans** (PvdA) vertelt dat de PvdA erg blij is met het fonds en instemt met het vrijgeven van de laatste tranche. Er wordt een lening gegeven, die terugvloeit in het fonds als het rendeert. Daaraan is een risico verbonden. De overheid helpt met het op gang brengen van een innovatie. In verband met bedrijfsgeheimen en de positie van bedrijven op de markt kan niet worden gezegd welk soort bedrijven in de pijplijn zitten. Te zijner tijd hoort de PvdA graag wat de succesverhalen zijn. Mevrouw Doevedans heeft de scopewijziging als volgt gelezen. Op dit moment
820 zijn er naar verwachting nog geen bedrijven waarmee PDENH in gesprek is, waar de voorgestelde eisen tot problemen leiden. In het najaar wordt besproken hoe met bio massa moet worden omgegaan. De PvdA sluit zich aan bij de vraag of deze scopewijziging wordt meegenomen in de laatste tranche van de voordracht. De PvdA kan daarmee instemmen.
- 825 Mevrouw **Koning** (CDA) zegt dat het CDA akkoord kan gaan met de financiële toevoeging van 19 miljoen euro uit de derde tranche. Ook kan de fractie ermee akkoord gaan om de scope te wijzigen.
Het CDA ziet goede voorbeelden van gebruik van houtige biomassa in testfases bij Esmee en Olga
830 Mylene. De fractie vindt dan ook dat het nog wel mogelijk moet blijven.
- Gedeputeerde **Pels** legt uit dat de twee onderdelen niet voor niets tegelijk worden behandeld. Het enige verschil zit in het mandaat. Het verhogen van de middelen is het mandaat van Provinciale Staten en het wijzigen van het investeringsreglement is een mandaat van Gedeputeerde Staten.
- 835 Gehoord de commissie kunnen Gedeputeerde Staten straks het investeringsbesluit wijzigen. Het gevaar is dat een bredere biomassa discussie wordt ontlokt. Zoals de CU al aangaf, komt er nog een bredere discussie waarbij alle informatie en onderzoeken zullen worden meegenomen. De gedeputeerde verwijst naar dat moment voor die bredere discussie. Nu kan de focus worden gelegd op de wijziging met betrekking tot PDENH.
- 840 Het college heeft ervoor gekozen om zich op houtige biomassa te concentreren. Biomassa ansich is ontzettend veel. Het is ook compost en superkritisch vergassen. Dat zijn allemaal dingen die wel wenselijk zijn. De houtige biomassa ziet het wat minder zitten. Daarom besluit het college om die grotendeels uit te sluiten voor de eigen investeringen. Hoe met houtige biomassa in totaal moet worden omgegaan, dat kan later worden besproken in de bredere sessie rondom biomassa.
- 845 Op dit moment zijn er geen aanvragen die geblokkeerd zouden kunnen worden door deze wijziging. Het klopt wel dat huidige deelnemingen last zouden kunnen krijgen. Het risico bestaat dat er een tekort ontstaat aan biomassa. Dat zou moeten worden meegenomen in de discussie over hoogwaardig of laagwaardig. Hoogwaardig heeft een groter economisch rendement. Het gaat over de vraag: Waarom zouden we categorie A niet willen uitsluiten? Als categorie A–hout nog geschikt is
850 om er meubels van te maken dan wordt daarvoor gekozen. Het hout brengt dan meer op. In categorie A hout zit wel hout wat daarvoor niet geschikt is maar wel zou kunnen dienen voor de testfase van biomassa. Het zou jammer zijn als dat deel dan wordt uitgesloten. Op het moment dat het hoogwaardig kan, levert het meer op en wordt er dus ook niet voor een laagwaardige verwerking gekozen. De focus die nu wordt aangebracht voor de eigen investeringen, om dus niet te
855 importeren, belangrijk. Dan is het puur gericht op de Nederlandse markt.

FvD vroeg of waterstof kan worden uitgesloten. Het college van Gedeputeerde Staten ziet waterstof als een energiebron met een groot potentieel. Gedeputeerde Staten zullen waterstof dus niet uitsluiten voor PDENH.

860 Door de SP en de PvdA is gevraagd om een overzicht. Opnieuw moet worden geantwoord dat het bedrijfsgevoelige informatie is, omdat wordt geïnvesteerd via PDENH in die bedrijven en die informatie dus niet kan worden vrijgegeven. Wat wel kan wel is het op de hoogte brengen van Provinciale Staten als er een succesvolle uittreding is. Dan kan worden aangegeven hoe is geïnvesteerd en waartoe dat heeft geleid. Van het moment dat het tot een succes is gekomen en de provincie uittreedt kunnen Provinciale Staten op de hoogte worden gesteld. Het college hoopt
865 natuurlijk op heel veel succesvolle uittredingen op de korte termijn.
De pijplijn zit vol. Het is aan Provinciale Staten om er middelen voor vrij te maken. Helaas zijn die middelen nog niet begroot.

870 Bij interruptie merkt mevrouw **Van Geffen** (VVD) op dat de VVD niet heeft gesuggereerd dat de Staten hiervoor middelen gaan vrijmaken. De VVD pleit juist voor samenwerking met de markt. Daar zijn heel veel middelen te halen. De bal daarin terugleggen bij Provinciale Staten lijkt de VVD niet terecht.

Gedeputeerde **Pels** had begrepen dat de VVD het fonds zou willen verhogen. Het college leent marktconform via PDENH. Het is een aanjaagfunctie. Op het moment dat de markt niet wil instappen,
875 dan doet de provincie dat. Als een marktpartij besluit om in een deelneming van PDENH in te stappen dan zou de provincie succesvol kunnen uittreden, omdat er een andere financieringsbron gevonden is. PDENH is iets van de provincie. Om daarin te gaan samenwerken met marktpartijen dat lijkt de gedeputeerde een lastige constructie. Marktpartijen hebben hun eigen rol in het verloop van de investeringen. De provincie stapt in als de markt nog te risicovol is. De provincie ziet een taak in
880 de ontwikkeling van deze duurzame bedrijven. Als het risico anders is en de markt durft het wel aan dan kan de markt het overnemen.

Mevrouw **Van Geffen** (VVD) snapt dat moet worden nagedacht over hoe het dan verder moet. De tijd is wel echt veranderd in de zin van: Er is geen belangstelling van de markt. Met het Klimaatakkoord
885 zijn er oneindig meer middelen in de markt dan vijf jaar geleden. Als het fonds opnieuw het plafond dreigt te bereiken dan moet het fonds niet terug naar Provinciale Staten maar onderzoeken waar de middelen uit de markt kunnen worden gehaald.

890 Gedeputeerde **Pels** zegt dat als het college aan ziet komen dat het fonds vol raakt, zij bij Provinciale Staten terug zal komen. Dan kan het gesprek worden gevoerd.

Bij interruptie vraagt de heer **Van den Berg** (FvD) waarom de overheid zichzelf een rol toebedeeld ziet om met publiek geld dat mensen bij elkaar brengen door middel van belastingafdracht, een groot
895 risico te nemen.

Gedeputeerde **Pels** vertelt dat wanneer een overheid iets wil stimuleren zij daarbij voor verschillende opties kan kiezen. Er kan worden gekozen voor een lening, een deelneming of een subsidie. In het laatste geval is de overheid het geld helemaal kwijt. Waarin FvD met het college van mening verschilt is of hierin geïnvesteerd zou moeten worden, of niet. FvD wil hierin niet investeren. Daarin verschilt
900 de fractie van mening met het college.

De heer **Van den Berg** (FvD) verwijst naar fracties als GL en andere partijen die efficiënt met grondstoffen willen omgaan. Het lijkt hem niet iets waarin deze partijen mee zouden moeten gaan.

De heer Van den Berg betwijfelt ten eerste of Gedeputeerde Staten kunnen verkopen dat 10
905 Kilowatt aan energie moet worden opgewekt, door middel van windmolens, om daar uiteindelijk
1 kilowatt nuttige energie uit terug te halen. Kan het college dat verantwoorden?

Bij interruptie wijst de heer **Klein** (CU) erop dat er nu geen voorstel voorligt om te gaan investeren in
het project dat de heer Van den Berg schetst. Daar zit niemand op te wachten. Het voorstel is om het
910 fondsvermogen uit te breiden.

Bij interruptie komt de heer **Deen** (PVV) met een aanvulling op wat gedeputeerde Pels zei. Als het zou
gaan om alleen het investeren, dan kan men zich afvragen waarom dan niet op andere vlakken dan
alleen het Duurzaamheidsfonds wordt geïnvesteerd. Het is geen taak van de overheid, maar waarom
915 doet de provincie dat dan niet?

Bij interruptie wijst de heer **Klein** (CU) erop dat het doel van het fonds niet is om winst te behalen.
Het doel van het fonds is om dingen mogelijk te maken die nog niet door de markt worden
opgepakt.

920 Gedeputeerde **Pels** zegt dat investeren om politiek keuzes draait. Jaarlijks wordt door de provincie
op verschillende manieren 500 miljoen euro geïnvesteerd. De investering kan worden uitgezet als
fonds, subsidie of als inkoop. Met elkaar worden politieke keuzes gemaakt waarin wel of niet wordt
geïnvesteerd.

925 De heer **Deen** (PVV) ziet veel investeringen maar niet zozeer in bedrijven.

Gedeputeerde Pels legt uit dat in PDENH alleen maar wordt geïnvesteerd in bedrijven. Dit doet de
Noord-Hollandse economie goed. De provincie is niet de enige financierder maar trekt daarin op met
930 marktpartijen.

De heer **Deen** (PVV) doelt uiteraard op investeringen buiten PDENH.

Gedeputeerde Pels merkt op dat de heer Deen zich met die opmerking moet richten tot de
935 portefeuillehouder Economie.

Statenlid Kostic (PvdD) vraagt of de gedeputeerde wil kijken of A-hout daadwerkelijk concurreert met
hoogwaardige biomassa toepassingen. Voor het zomerreces stelde de PvdD vragen over een
investering van het fonds.

940 Bij interruptie wijst mevrouw Koning (CDA) op het Reglement van Orde. De spreektijd van de PvdD is
voorbij. De voorzitter vraagt of er nieuwe vragen zijn en geeft Statenlid Kostic vervolgens het woord.

Gedeputeerde **Pels** meent niets te hebben gezegd over enige vanzelfsprekendheid in hoe het hout
945 wordt weggezet in de markt. Uit de onderzoeken die de provincie in huis heeft blijkt dat die
concurrentie er op die manier niet is. Met het voorstel wordt besloten om import uit te sluiten.
Daarmee wordt de markt beperkt en klein gemaakt en gebeurt de hoogwaardige verwerking in
Nederland. Als statenlid Kostic haar bevindingen toestuur, dan is de gedeputeerde zeker bereid er
naar te kijken.

950

Tweede termijn:

De heer **Klein** (CU) zegt dat zijn vraag over het wel of niet toestaan van A-hout voldoende beantwoord is. De fractie kan akkoord gaan met de scopewijziging.

955

De **voorzitter** constateert dat de voordracht als bespreekstuk naar Provinciale Staten kan worden doorgeleid.

6. Rondvraag gedeputeerde Pels (Portefeuille Circulaire Economie, NZKG & Zeehavens)

960

De heer **Kanik** (D66) stelde twee rondvragen over het Noordzeekanaalgebied. In het Uitvoeringsprogramma is één van de ambities intensivering, waarbij de opgave is om wonen en werken steeds dichterbij elkaar te laten plaatsvinden. Voor het Hembrugterrein is getracht een bestemmingsplan te maken voor een gemengd woon-werkgebied met plaats voor circa 1000 woningen. Het besluit ter zake van 30 april 2019 is door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State vernietigd. Welk effect heeft de uitspraak op intensivering op het NZKG? Hoe kan nog grootschalige woningbouw in het gebied plaatsvinden als er geen beroep mag worden gedaan op de Zeehavennorm? Is de ambitie om wonen en werken dichterbij elkaar plaats te laten vinden in gevaar? Welke kansen ziet het college om de intensivering toch te realiseren?

965

970

De heer Kanik heeft vernomen dat gedeputeerde Pels in haar tijd als statenlid zich erg inzette voor transparantie binnen het collegebestuur. Zij is sinds kort voorzitter is van het Bestuursplatform NZKG. De vergaderstukken zijn niet openbaar. D66 ziet graag meer openheid vanuit bestuurlijke overleggen. Provinciale Staten zouden op zijn minst moeten kunnen zien wanneer en waarover wordt vergaderd. Is de gedeputeerde om in het kader van transparantie om wel stukken te publiceren?

975

Gedeputeerde **Pels** vertelt dat de ambitie om werken en wonen dichterbij elkaar te brengen nog steeds staat. Daarbij moet wel een gezonde leefomgeving kunnen worden gegarandeerd. Bij de uitwerking van het coalitieakkoord wordt gekeken hoe die gezonde leefomgeving kan worden gedefinieerd. Om toch te kunnen intensiveren in gebieden is het instrument Stad en Milieu. Daarin kan een gemeente afwijken van de normen. Daarbij speelt wel weer de vraag op wat een gezonde leefomgeving is en welke eisen daaraan moeten worden gesteld. De opgave is heel erg groot. Op dit moment wordt bekeken of dit een uitwerkingsgebied kan zijn voor de Nationale Omgevingsvisie. In een uitwerkingsgebied wordt dan gekeken naar de mogelijkheden om bijvoorbeeld te gaan afwijken of andere regels toe te passen.

980

985

Over het Uitvoeringsprogramma worden op dit moment gesprekken gevoerd binnen het bestuursplatform. In het platform zijn alle betrokken gemeenten uit het NZKG, de havens en grote bedrijven vertegenwoordigd. Het platform bespreekt alle grote opgaven binnen het NZKG. De gedeputeerde heeft eenmaal een overleg meegemaakt en zoals zij het heeft ervaren gebeurt dat op een open manier. Alles wordt op tafel gelegd, ook de uitdagingen waar gemeenten voor staan en ook daar waar ze schuren. Gedeputeerde Pels zou ondanks haar inzet als Statenlid in de vorige periode graag vast willen houden aan de huidige methode. Er wordt namelijk anders vergaderd op het moment dat notulen openbaar worden gemaakt. De gedeputeerde kan deze commissie wel op de hoogte brengen van zaken die er spelen door middel van een update. Wel moet worden voorkomen dat de commissie wordt overstelpt met BOT-overleggen en technische briefings. Te denken valt aan een informatiebrief.

990

995

Tot slot deelt de gedeputeerde het volgende mee over de werkwijze met Provinciale Staten. Mochten Statenleden een plan of een vraag hebben, of iets willen overleggen met de gedeputeerde over punten die haar portefeuille aangaan, en de deur van haar werkkamer staat open dan mag men altijd naar binnen lopen. Natuurlijk kan ook via e-mail een afspraak worden gemaakt.

1000

7. B-agenda Luchtvaart

7a. Agenderingsverzoek SP inzake brief verzoek tot handhaving vergunning traumahelikopter VUmc van de C-agenda naar de B-agenda

1005 Mevrouw **Van Veen** heeft verzocht te mogen inspreken. Zij maakt deel uit van de actiegroep 'Helikopter weg'. De actiegroep bestaat uit een honderdtal bewoners die in de directe omgeving van de helihaven VUmc woonachtig zijn. De actiegroep heeft grote waardering voor het werk van het traumateam. De traumahelikopter redt vele mensenlevens, maar er liggen vrijwel nooit patiënten in. De helikopter is er voornamelijk voor het transport van het traumateam. Er is geen enkele noodzaak om de traumahelikopter op het dak van VUmc te stationeren. Andere ziekenhuizen hebben de helikopter al lang naar een helihaven verplaatst, onder andere vanwege de ernstige overlast voor de buurt. De buurt rond VUmc ondervindt al jaren ernstige overlast. De helikopter vliegt meer dan 2500 x per jaar over dag en sinds 2011 ook in de nacht. Dit veroorzaakt veel herrie, luchtverontreiniging en onveiligheid. Het perspectief is dat het aantal vluchten zal toenemen.

1015 Het Rijk heeft op 1 november 2009 in het kader van de gewijzigde Wet Luchtvaart bepaalde bevoegdheden overgedragen naar de provincies, waaronder het bij verordening vaststellen van luchthavenbesluiten. Ook voor de helihaven VUmc diende een luchthavenbesluit te worden afgegeven. Tot op heden is er geen luchthavenbesluit voor VUmc. De helihaven is dus al bijna 8 jaar illegaal in bedrijf. Mevrouw Van Veen meent dat Gedeputeerde Staten hiervan weet zouden moeten hebben. Gedeputeerde Staten kondigen al bijna 8 jaar aan dat de helihaven zal worden verplaatst. Tot op heden is er niets gebeurt. Steeds zijn er uitvluchten. Zie de brief van mevrouw Van Veen van 9 september. Ondanks het handavingsverzoek van de actiegroep blijven Gedeputeerde Staten volhouden dat het in 1994 door het Rijk afgegeven besluit, ondanks de ingrijpend gewijzigde wet en regelgeving nog steeds geldig is. Op 28 augustus 2019 heeft mevrouw Van Veen een bezwaarschrift ingediend tegen het besluit van Gedeputeerde Staten bij de Hoor- en Adviescommissie. Provinciale Staten dienen op de hoogte te zijn dat onder hun verantwoordelijkheid al bijna 8 jaar een helihaven in een zeer drukken omgeving functioneert, zonder dat aan de nieuwe wet en regelgeving wordt voldaan en zonder dat wordt ingegrepen. De buurtbewoners willen dat Provinciale Staten in actie komen. Zij willen handhaving. Zij hebben recht op behoorlijk bestuur.

1030

De heer **Steeman** (D66) verwijst naar de afwijzing op een handavingsverzoek bij brief van 13 mei van Amsterdam. Vanuit Gedeputeerde Staten kwam op 20 augustus ook een afwijzing op een handavingsverzoek. Is de actiegroep in bezwaar gegaan tegen beide afwijzingen?

Mevrouw **Van Veen** antwoordt dat tegen beide afwijzingen bezwaar is gemaakt.

1035

Mevrouw Van Veen wordt bedankt voor het inspreken,

Mevrouw **Alberts** (SP) vraagt de gedeputeerde of het mogelijk is om in volgende vergadering van 28 oktober meer duidelijkheid te geven?

1040

Mevrouw **Van der Waart** (GL) sluit zich daar bij aan. Komt er nog een luchthavenbesluit en zo ja wanneer?

1045 Gedeputeerde **Tekin** wil de commissie in vertrouwen graag nader informeren over de stand van zaken. De gedeputeerde en mevrouw Van Veen spraken elkaar al eerder. Mevrouw Van Veen weet dat de gedeputeerde de kwestie zeer serieus neemt. Hij ziet ook de overlast voor de bewoners rondom de Zuidas, maar de gedeputeerde moet zich op een dun koord begeven als het gaat over het

luchthavenbesluit. Er zit een weeffout in de landelijke wetgeving. Bij het ministerie is het verzoek neergelegd om die weeffout te herstellen. Daaraan wordt op dit moment gewerkt.

1050

8. Rondvraag gedeputeerde Tekin (Portefeuille Mobiliteit, Luchtvaart & Schiphol)

Mevrouw **Kuiper** (CDA) is benieuwd wat er wordt gedaan met het rapport van de ANWB over verkeersveiligheid in de provincie Noord-Holland.

De provincie doet mee aan het Hyperloop consortium. Waarom is dat beperkt tot de duur van 1 jaar?

1055

Zijn inmiddels resultaten geboekt, die voor de provincie interessant zijn?

Gedeputeerde **Tekin** zegt over de Hyperloop dat niet duidelijk is waar tegenaan wordt gelopen.

Daarom is gekozen voor 1 jaar. Het is een nieuw vlak waarin de provincie zich gaat bewegen, ook met nieuwe partijen. De gedeputeerde zal Provinciale Staten na dat jaar informeren over het eventuele vervolg.

1060

De ANWB schreef een brief aan alle provincies. Het viel de ANWB op dat in het coalitieprogramma van Noord-Holland met geen woord wordt gerept over verkeersveiligheid. De gedeputeerde vindt dat een omissie. Het college werkt aan een risicoanalyse per gebied om te kijken welke extra maatregelen genomen zouden moeten worden. Dit gebeurt in overleg met de regio's. Op het juiste moment komt de gedeputeerde hiermee bij de Staten terug. De gedeputeerde heeft binnenkort een gesprek met de ANWB. Tevens sloot de gedeputeerde zich aan bij de Veiligheidsalliantie. Hij schrok enorm van het grote aantal verkeersdoden in Noord-Holland in 2017. Nadere informatie volgt over nadere plannen zowel op de educatieve als op de infrastructurele kant als het gaat om verkeersveiligheid.

1065

1070

De heer Gringhuis (GL) heeft een vraag over de N524. Er wordt gewerkt aan de planvorming voor groot onderhoud. De naastgelegen smalle fietspaden verkeren in slechte staat. Een informatiebijeenkomst, die stond gepland op 3 september werd afgeblazen en staat nu op de planning voor oktober. Op welke manier zijn bewoners en belanghebbenden betrokken bij de planvorming voor groot onderhoud van de N524? Worden naast het groot onderhoud aan de weg

1075

tegelijktijd ook de fietspaden aangepakt en verbreed? Heeft de provincie hiervoor voldoende geld voor uitgetrokken? Hoe worden Provinciale Staten op de hoogte gehouden van de vorderingen op dit project?

1080

Gedeputeerde **Tekin** legt uit dat het 2 verschillende projecten betreft. De planning was om eind september met het groot onderhoud te beginnen. Dat moment is verplaatst naar eind oktober. Gebruikelijk is om drie weken voor aanvang van het werk een informatiebijeenkomst te organiseren. Het doorschuiven van de planning is de reden waarom de informatiebijeenkomst is uitgesteld. Het is niet gebruikelijk om veel bewoners en belanghebbenden te betrekken bij groot onderhoud. Dit gebeurt wel wanneer een project uitloopt. Toch wordt in het onderhavige project een bijeenkomst georganiseerd. De fietspaden worden nu nog niet aangepakt. Daarover is pas later besloten, naar aanleiding van het rapport van de Fietzersbond. De studie fase voor het fietspad zal begin 2020 zijn afgerond. De planfase ligt in 2020 en de uitvoering vindt vervolgens plaats in 2021. Het fietspad had een andere aanvliegroute dan het groot onderhoud. Er ligt nu een lijst van fietspaden. Wellicht kunnen zaken meer gezamenlijk worden aangepakt. Er zijn voldoende financiële middelen voor fietspaden. Het bestuur hanteert als uitgangspunt dat van werk werk kan worden gemaakt. Dubbele overlast voor de omgeving is onwenselijk. Het is mogelijk om verschillende werkzaamheden te combineren.

1085

1090

1095

Bij interruptie vraagt mevrouw **Van Meerten** (VVD) of het onderdeel participatie kan worden meegenomen in de discussie die zal worden gevoerd over investeringen.

- Gedeputeerde Tekin vindt het verstandig om eerst te definiëren wat wordt verstaan onder participatie. Dit betreft onderhoud. De weg wordt niet anders. Asfaltlagen worden vernieuwd. Natuurlijk moet er wel iets van communicatie zijn, maar participatie doet in dit geval geen recht. De provincie moet een betrouwbare overheid zijn. Er mag niet de indruk worden gewekt van u vraagt en wij draaien. Dit betreft simpel onderhoud wat tot overlast kan leiden in de buurt. Er moet met name worden gecommuniceerd over dat wat overlast veroorzaakt.
- 1100
- Bij interruptie vraagt de heer **Steeman** (D66) merkt op dat zelfs in onderhoud participatie aan de orde is. Mensen kunnen meedoen over het handelen van het bestuur.
- 1105
- De **voorzitter** concludeert dat participatie een mooi onderwerp is voor een BOT-overleg.
- Mevrouw **Van Meerten** (VVD) verwijst naar de brief over OV toekomstbeeld 2040. In de laatste alinea wordt gesproken over verschillende varianten. Er is aangeboden om die voor de zomer te bespreken met de commissie. Gaat die informatiebijeenkomst nog plaatsvinden en zo ja, wanneer?
- 1110
- Gedeputeerde **Tekin** legt de reden van vertraging uit. De vertraging had te maken met de verkiezingen. In de volgende commissie van 28 oktober worden de Statenleden geïnformeerd over de status. Het college hoort dan ook graag de opvattingen vanuit de commissie.
- 1115
- De heer **Hollebeek** (PvdD) had oorspronkelijk vragen over het RIVM rapport inzake Schiphol. Hij heeft vernomen dat de SP inmiddels schriftelijke vragen heeft gesteld. De heer Hollebeek parkeert om die reden zijn vragen.
- 1120
- In het rapport van de Onderzoekraad voor Veiligheid staat dat er te weinig wordt gedaan om ongevallen met bruggen die op afstand worden bediend te voorkomen. De provincie Noord-Holland opende recent het nieuwe weg- en waterhuis De Lange Balk geopend, van waaruit bruggen bediend gaan worden. Hoe staat het met de veiligheid van de afstand bedienbare bruggen en sluizen in de provincie? Is de bediening vanuit de nieuwe centrale veilig, of wel is de conclusie van de OVV niet van toepassing op de bruggen en sluizen die vanuit de centrale op afstand worden bediend? Hebben
- 1125
- de bevindingen uit het rapport invloed op de ambitie om alle bij de provincie in beheer zijnde bruggen en sluizen in de toekomst vanuit deze centrale te laten bedienen?
- Gedeputeerde **Tekin** licht toe dat er op dit moment in de centrale 3 bruggen operationeel zijn. In stappen worden het er meer. Meer informatie volgt zo spoedig mogelijk. De gedeputeerde stelde zichzelf ook vraag, nadat hij het OVV-rapport tot zich had genomen. Het rapport heeft geen directe raakvlakken met de bedieningsfilosofie en de veiligheid van de gekoppelde bruggen aan de bedieningscentrale in Heerhugowaard. Uit de ongelukken in het verleden zijn lessen getrokken. Het specifieke karakter van het rapport heeft geen betrekking op de provinciale bediening.
- 1130
- Er is geen eenduidig antwoord te geven op de vraag of de bevindingen invloed hebben op de ambitie om bij de provincie in beheer zijnde bruggen en sluizen vanuit de centrale te laten bedienen. Het college wil niet vooruit lopen op de conclusies vanuit de studie. Mogelijk komen er nieuwe conclusies naar voren die wel van invloed. Het menselijk handelen blijft altijd een onzekere factor.
- 1135
- Mevrouw **Van der Waart** (GL) merkt richting de heer Hollebeek op dat GL ook schriftelijke vragen stelde over het RIVM-rapport. Die vragen zijn beantwoord.
- 1140

Gedeputeerde **Tekin** vertelt dat in het kader van brugbediening, anders dan de centrale brugbediening vanuit de centrale in Heerhugowaard, dit jaar opnieuw moest worden ingegrepen.

1145 Dankzij oud-/gepensioneerde brug-sluishouders, die de provincie uit de brand hebben geholpen, komt het dit seizoen weer aardig door. Het college denkt na hoe de extra brug- en sluisbediening volgend jaar kan worden uitgevoerd. Met opdrachtnemer Trigion wordt hierover het gesprek gevoerd. Als er meer duidelijkheid is, zal de commissie actief worden geïnformeerd.

1150 Een ander punt dat het nieuws heeft gehaald is het project A.C. de Graafweg. Het gaat om een aantal bomen dat moet worden gekapt om de weg veiliger te maken. Daarnaast moet de geluidsoverlast worden aangepakt. De gedeputeerde voerde onlangs bestuurlijk overleg met de desbetreffende wethouder. De afspraak is om te kijken hoe op grond van die twee punten nader tot elkaar kan worden gekomen. De provincie doet daartoe een uiterste poging. Het uitgangspunt is dat daar een veilige weg moet liggen. Ook hierover volgt meer informatie, zodra er meer bekend is.

De gedeputeerde zegt toe om de commissie de volgende vergadering actief te informeren over het luchtvaartdossier, en dan vooral over de onderdelen RIVM en gezondheid.

Mevrouw **Alberts** (SP) hoorde vandaag het nieuws dat Schiphol al jaren geen natuurvergunning heeft.

1160 Mogelijk zijn er honderdduizend vluchten illegaal. Schiphol stelt dat geen vergunning nodig is, omdat Schiphol al ruim 100 jaar bestaat. Wat is daarop de reactie van de gedeputeerde?
De voorzitter constateert dat een reactie van de gedeputeerde later volgt.

De **voorzitter** sluit het openbaar deel van de vergadering om 22.13 uur.